

**JKG INTERNATIONAL SCHOOL VIJAY NAGAR
ANNUAL EXAM PRACTICE PAPER (2018-19)**

SUBJECT – Sanskrit

CLASS – VIII

TIME:

M.M.- 80

प्र-1 निम्नलिखित गद्यांश पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत –

10

सज्जनानां आचारःसदाचारः इति उच्यते ।सज्जनाः यथा आचरन्ति तथैव आचरणं सदाचारः भवति ।सदाचारः श्रेष्ठः धर्मः भवति । अस्माकं देशे सदाचारः बहुमूल्यः अस्ति । सदाचारी जनः सर्वत्र एव सम्मान्यते ।सदाचारणेन जनानां हृदयानि पवित्राणि भवन्ति ।अनेन जनाः देशभक्ताः परोपकारताः पूज्याः च भवन्ति ।

1 एक पदेन उत्तरत –

- सदाचारी जनाः कुत्र सम्मान्यते ?
- सज्जनानाम् आचारः कः उच्यते ?
- सदाचारणेन जनानां हृदयानि कीदृशानि भवन्ति ?
- सदाचारः कीदृशः धर्मः भवति ?

2 पूर्णवाक्येन उत्तरत – (क) सदाचारः कः भवति ?

3 निर्देशानुसारं उत्तरत –

- (क) भवति पदे कः धातु ? (भू , कृ)
- (ख) "श्रेष्ठः धर्मः"अनयोःपदयोः विशेषणं पदं किम् ?
- (ग) नश्यन्ति पदे वचनं किं ? (एकवचनं , बहुवचनं)
- घ) सदाचारः पदे सन्धि विच्छेदं किम् ?

प्र-2 हिन्दी अनुवादं कुरुत –

10

- (क) प्रिय वाक्येन –प्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः ।
तस्मात् प्रियं हि वक्तव्यं वचने का दरिद्रता ।।

(ख) ' भारतरत्नम् " पुरस्कारः भारतस्य सर्वोच्चसम्मानः अस्ति ।भारतरत्नम्' इत्यस्यार्थः भवति – 'Gem of India ' अर्थात् भारतस्य महार्थः : नागरिकः । भारत सर्वकारः भारतस्य प्रतिष्ठितजनेभ्यः गणमान्यनागरिकेभ्यः च तेषाम् प्रेरणादायकानां कार्याणां कृते एतं पुरस्कारं ददाति ।

प्र-3 एकपदेन उत्तरत –

10

- 1 नरस्य आभरणं किम् ?
- 2 वेदानाम् उत्तमः शिक्षकः कः आसीत् ?
- 3 अष्टावक्रः पितरं कुतः अमोचयत् ?
- 4 स्वच्छताभियानस्य प्रतीकः कः अस्ति ?
- 5 सर्वे परस्परं किम् कुर्वन्ति ?
- 6 बछेन्द्रयाः जन्म कुत्र अभवत् ?
- 7 बछेन्द्री कस्मिन् विषये एम. ए. बी. एड. कृतवती ?
- 8 केन यात्रिकस्य पीडा न्यूना अभवत् ?
- 9 भीमरावस्य जन्म कदा अभवत् ?
- 10 सुश्रुतः कुतः मांसं स्वीकरोति ?

प्र- 4 पूर्ण वाक्येन उत्तरत –

6

- 1 डा. भीमरावः कस्य प्रस्तावं स्थापितवान् ?
- 2 विमानानि दृष्ट्वा बछेन्द्री किम् चिन्तयति स्म ?
- 3 प्रथमा स्वच्छता कस्य ?

प्र- 5 रेखांकित पदानि आधृत्य प्रश्न निर्माणं कुरुत -

8

- 1 आचारात् सर्वं सिद्ध्यति । (कस्य ,कस्मात्)
- 2 सुजातायाः मन्त्रश्रवणेन रूचिः न आसीत् । (कस्या : ,कस्य)
- 3 कहोडः वेदानां शिक्षकः आसीत् । (कति, केषाम्)
- 4 स्यूतानाम् ज्वलनेन विषाक्त वायुः प्रसरति । (केषाम् , कैः)
- 5 सः उत्तमः संस्कृतसम्भाषकः आसीत् । (केन , कीदृशः)
- 6 भारते सः संस्थाभिः सह संस्कृतकार्यम् अकरोत् । (कस्याः ,काभिः)
- 7 हिमालयपुत्री एकवादने एवरेस्टशिखरं प्राप्तवती । (का , कदा)
- 8 बछेन्द्रयाः शरीरे अस्थिभग्दः जातः । (कस्याः , काम्)

प्र- 6 निर्देशानुसार उत्तरत -

5

- 1 " प्रदानेन " पदस्य विभक्तिं किम् ?
- 2 " मित्रम् " पदस्य लिंगं किम् ?
- 3 " स्वच्छता अभियानस्य " अनयोः पादयोः विशेषणं पदं किम् ?
- 4 निष्कास्य पदे कः प्रत्ययः ? (ल्यप् ,क्त्वा)
- 5 " आरोहणकर्ता " पदस्य स्त्रीलिङ्गं लिखत । (ध्वजां ,आहोरणकर्ती)

प्र - 7 उचित अव्यय पदैः रिक्त स्थानि पूरयत -

5

(अपि ,अन्तः ,उच्चैः ,उपरि ,परन्तु)

- 1 हे यात्रिकः ! गृहस्य .....आगच्छतु ।
- 2 कोऽपि ..... द्वारं ताडयति ।
- 3 सः नासिकायाः ..... कार्पासं स्थापयति ।
- 4 ..... मम कपोलस्य व्रणस्य किं भविष्यति ।
- 5 श्वसनाय नासिकायां द्वे नलिके ..... स्तः ।

प्र - 8 भिन्न प्राकृतिकं शब्दं रेखांकित कुरुत -

5

- 1 भारतम्, उपदेत्रम्, विज्ञापनम् ,प्रतीकः ।
- 2 स्वच्छता , मलिनता , रूग्णता ,अवकरिका ।
- 3 कृतवान् ,क्षम्यताम् ,दत्तवान् ,दृष्टवान् ।
- 4 भवेत् , स्थापयन्तु ,चलन्तु ,भवन्तु ।
- 5 सर्वकारस्य ,पिपलस्य ,शौचालयस्य ,अनुरोधम् ।

प्र - 9 निम्न शब्दान् उचित मेलनम् कुरुत -

5

क	ख
पिपलस्य पत्रे	भीमराव अम्बेडकरः
राजनीतिज्ञः	पाण्डुरडमहोदयस्य
जन्म 1880	भारत रत्नम्
विविधेषु	नागरिकः
महार्धः	सम्मेलनेषु

प्र - 10 पदपरिचयं कुरुत - दास्यामः , आसीत् ,चषकम् , सहायताम् ,

4

प्र - 11 निर्देशानुसार शब्द रूपं, धातुरूपं लिखत -

12

- 1 भानु शब्दरूपस्य तृतीया विभक्ति ।
- 2 मति शब्द रूपस्य पंचमी विभक्ति ।
- 3 गम् धातुरूप (लृट् लकार)मध्यम पुरुष ।
- 4 अस् धातुरूप (लट् लकार) प्रथम पुरुष ।